

INFORMACIJA

ANTROJI BALŲ-SLAVŲ KONFERENCIJA

1983 m. lapkričio 29–gruodžio 2 d. Maskvoje, TSRS MA Slavistikos ir baltistikos institute vyko II baltų-slavų kalbotyros konferencija „Baltų-slavų etnolingvistiniai santykiai istoriniu ir arealiniu aspektu“. Pirmoji konferencija įvyko prieš penkerius metus, 1978 m. gruodžio 11–15 d. (žr. *Baltistica*, XV (2), p. 164–166). Šįkart dalyvavo Maskvos, Leningrado, Vilniaus, Rygos, Daugpilio, Minsko, Kijevo bei Lenkijos, Bulgarijos ir Vokietijos Demokratinės Respublikos kalbininkai, tautosakininkai ir istorikai. Šešiuose posėdžiuose perskaitytas 31 pranešimas (pranešimų tezės išleistos¹).

Du pirmieji posėdžiai skirti lyginamosios gramatikos ir etimologijos klausimams. I. Duridanovas (Bulgarija) pranešime „Indoeuropiečių guturalinių priebalsių problema ryšium su slavų ir baltų žodžių etimologija“ toliau rutuliojo V. Georgijevo koncepciją apie indoeuropiečių guturalinių priebalsių dvi eiles, t. y. veliarinę ir labioveliarinę, neigdamas trečiosios (palatalinės) eilės buvimą. Pagal šią koncepciją ide. veliariniai priebalsiai prieš *e, i, ĭ* virto *k̄, ġ, ġh*, iš kurių dalyje kalbų išsirutuliojo spirantai (arba afrikatos). Kadangi toje pačioje morfemoje veliariniai priebalsiai išliko nepakitę prieš *a, o, u* ir kt., tai morfemos gavo dvejopus alomorfus su veliarinėmis ir spirantų (resp. afrikatų) opozicija. Dėl tendencijos

unifikuoti išsiskyrusias šaknis (morfemas) ilgainiui spirantai (afrikatos) pakeitė atitinkamus veliarius priebalsius. Ši koncepcija neigia bet kokių „kentuminių“ elementų buvimą baltų ir slavų kalbose.

Z. Zinkevičius (Vilnius) pranešime „Lenkų–jotvingių žodynėlis?“ aptarė V. Zinovo 1978 m. radinį, publikuojamą šiame „Baltisticos“ numeryje (žr. p. 61–82). Po pranešimo kalbėję V. Duridanovas, V. Ivanovas ir kiti pabrėžė didelę šio radinio reikšmę baltų kalbotyrai.

V. Ivanovo (Maskva) pranešimas „Apie kai kuriuos prūsų priesaginės darybos archaizmus“ skirtas sufiksų **-nt-* (pr. *smunents* ‘žmogus’), **-sn-* ir **-meno-* (pr. *schumeno* ‘storas dervuotas siūlas’) analizei. Antrame šio autoriaus pranešime „Pr. *Bardoayts, bordus* ir indoeuropiečių ‘barzdos’ pavadinimų problema“ ieškomos priežastys, dėl kurių pirmykštį indoeuropiečių barzdos pavadinimą, slypintį žodžiuose lie. *smākras*, skr. *śmaśru* ir kt., pakeitė inovacija **bhar-dha-*.

A. Rosinas (Vilnius) pranešime „Kai kurių vardažodžio ir įvardžio paradigmų modifikacijos dėsningumų klausimu“ iškėlė hipotezę, kad dėl žodžio galo fonologinių pakitimų latvių ir prūsų kalbose įvyko vienaskaitos galininko ir įnagininko neutralizacija, kuri atvėrė kelią analogijos poveikui. Dėl to kai kuriose latvių šnektose daugiskaitos įnagininkas buvo pakeistas galininku, pvz., *ar šituōs osorys* ‘su šitomis ašaromis’ (Galenai). Prūsų kalba irgi turėjo įnagininką, tai rodą jo reliktai konservatyvesnėje įvardžių sistemoje. Vardažodžių įnagininkas buvęs pakeistas

¹ Балто-славянские этноязыковые отношения в историческом и ареальном плане. Тезисы докладов второй балто-славянской конференции. — М.: Наука, 1983 (iš viso 46 pranešimų tezės).

galininku. Daroma išvada, kad prūsų kalbos vardažodžių morfologija nėra tokia archaiška, kaip iki šiol manyta.

Ž. Varbot (Maskva) pranešime „Apie vieną fonetinę anomaliją slavų kalbose“ nagrinėjo atvejus, kai slavų kalbose vietoj laukiamų *tǫrt*, *tǫrt* refleksų yra *turt*, *tirt*. Autorė linkusi žodžius su *turt*, *tirt* laikyti senais baltizmais, prie kurių, be kita ko, priskyrė šiuos: rus. dial. *нѣрхнутъ*, ukr. *нѣрхату*, *нѣрхнуту* ‘вспорхнутъ’, lenk. dial. *rozturchany* ‘рас-трепанный’, ček. dial. *durdiť* ‘сосать грудь’, slov. *durdiť sa* ‘злитися’, slov. dial. *kurti* ‘захиревший’, ukr. dial. *кѣртый* ‘короткий’, s.-chorv. *kũrtast* ‘куций, обрезанный’, rus. dial. *курбѣтый* ‘низкорослый’, ‘неровный’.

Šiuose posėdžiuose dar buvo perskaitytas I. Dulewiczowos (Lenkija) pranešimas „Vokatyvo kategorija (iš baltų-slavų paralelių)“.

Dvejuose tolesniuose posėdžiuose nagrinėjamos įvairios kalbotyros, dialektinių kontaktų ir toponomastikos problemos. S. Kolbuszewskio (Lenkija) pranešime „Polonica latvių liaudies dainose“, skirtame K. Barono 150-mečiui, išanalizuoti latvių liaudies dainų polonizmai *čipka*, *čūra* (*šūra*), *dukats*, *galagani*, *grošs*, *kapata*, *kļošs*, *kuntuži*, *moscipāni*, *saluba* (*salupa*), *stārasts* (*stōrosteņš*), *sveita*, *šlachta*, *timpa*, *zacerniki*, *župāns*. Autorius nurodė, kad lenkų skoliniai į latgaliečių liaudies dainas galėjo patekti per lietuvių kalbos tarpininkavimą.

F. Hinze (VDR) pranešime „Dėl senprūsių toponimikos Pomezanijoje“ pateikė kritišką H. Górnowicziaus knygos „Toponimia Powiśla Gdańskiego“ analizę. Pranešėjas dokumentuose iki 1250 m. rado 15 prūsiškų toponimų (**Kvedins*, **Lingvars*, **Nerdingis*, **Paganstai*, **Pasulōwo*, **Rezijā*, **Sādeluks*, **Stumis*, *Barute*/*Barutin*, *Czarczemidicz*, *Midicz*, *Pastoline*/*Pasteline*/*Postelin*, *Santir*, *Sypenin* ir *Wadekaym*) ir tik 5 lenkiškus (*Mirowicy*, *Przesław?*, *Rutiz?* *Strzeszewicy?*, *Wadekowicz*). Dokumentuose iki 1300 m. imtinai jis suskaičiavo 78 prūsiškus ir 26

lenkiškus toponimus. Ir vėliau, 1301–1400 m., aiškiai vyrauja prūsiški toponimai (109), lyginant su lenkiškais (25). Šie faktai, pranešėjo nuomone, nesuderinami su Górnowicziaus teze, jog lenkai esą buvę pirmapradžiai Pomezanijos gyventojai dar prieš baltus.

O. Bušas (Ryga) pranešime „Dėl kuršių hidronimijos tyrinėjimo baltų-slavų kalbinių santykių šviesoje“ siūlo skirti du kuršių kalbos laikotarpius: senąjį (matyt, vakarų baltiškąjį) ir vėlesnį (naująjį) kuršių laikotarpį (matyt, rytų baltiškąjį). Daugelį kuršiškų vandenvardžių pranešėjas sieja su senuoju laikotarpiu. Esama kuršių-prūsų (jotvingių) ir slavų hidronimijos paralelių. Ežerų vardai pr. *Dulgen*, jotv. > lie. *Dūlgas* (: sl. **dǫlgъ* ‘ilgas’) neturi tikro atitikmens rytų baltų areale, nes la. *Dulgis* (bala) esąs kuršių teritorijoje. Pagrindinė kuršių žemės upė *Venta* dėl vyraujančių baltiškų elementų jos intakų nominacijoje laikytina baltų kilmės hidronimu arba bent per baltus gautu iš vadinamosios senosios Europos hidronimijos.

M. Kondratiukas (Lenkija) pranešime „Apie lietuvių įtaką slavų toponimijai ir antroponimijai centrinėje Podliasėje XV–XVII a.“ iškėlė aikštėn nemaža lietuvių kilmės gyvenviečių pavadinimų, pvz., *Czekoldy*, *Dobarz*, *Downary*, *Giełczyn?*, *Ginie*, *Gińce*, *Gugny*, *Jadeszki*, *Jaświlki*, *Jaświły*, *Jatwież*, *Jowniki*, *Kiermusy*, *Klewianka*, *Masie*, *Mejly*, *Mocieszce*, *Oliszki?*, *Radzie*, *Rekle*, *Romejki*, *Świerzbienie*, *Tarusy*, *Wodzilówka*, *Wojszki*, *Wolkuny*, *Zubole*, *Zucielec*, *Zyburty*, *Żagi*, *Żodzie* ir kt. Šio krašto XVI a. dokumentuose pranešėjas rado daug lietuviškų asmenvardžių ir tokių, kurie turi aiškius lietuviškus elementus. Pvz., 1565 m. Knyšino storastijos inventoriuje rasta (paliekama originalo rašyba): *Bartulis*, *Beldyka*, *Brozius*, *Brozis Litwin*, *Bubil Pilis*, *Dauksiewicz*, *Dojnis*, *Dojgialo*, *Dojgielewicz*, *Dougiel*, *Dubinis*, *Dzidziulis*, *Giń*, *Giniewicz*, *Gierwa*, *Gudzio*, *Jurgis Muzejko*, *Jurgis Golejewicz*, *Kieturko*, *Kibilda*, *Kibulda*, *Kyrwietis*, *Kiskielin*, *Krowluczys*, *Kuliens*, *Kuprelis*, *Lejda*, *Ławrus*, *Ma-*

lis, Mielwid, Miskinis, Mieskucis, Moczius, Mackielewicz, Nosuta, Nosutka, Narmunt, Onelis, Paczejko, Parejko, Marcis Palwinis, Pilwinis, Pilis Czepielewicz, Pienkucis, Rekiecz, Reklis, Rimsis, Romiejko, Sarejko, Stanelis, Smilginis, Szala, Szeluginis, Szepiel, Szubzda, Szupiet, Trompik, Wach, Warszylis, Grygus Wierklis, Zdaniejko, Żagus, Żegoń, Żybielis, Żubielis, Żylis, Żwerblis.

A. Nepokupnas (Kijevas) pranešime „Dėl jotvingių oikonomijos struktūros ir ryšių su slavais“, pažymėjęs, jog 1983 m. sukako tūkstantis metų nuo istorijos šaltiniuose pirmojo jotvingių paminėjimo, plačiau kalbėjo apie metraščių termino *Домъ Стекинтовъ*, kildindamas jį iš jotvingių **Stekint(a)-pils*. Šaltinių *Правица* pranešėjas sieja su dabartine gyvenvieta *Prawdyszki*, kurios baltišku atitikmeniu laiko šaltinių *Taucevuche* (: lie. *tai-syti, teisūs, tiesà, plg. правда*).

Buvo išklausti dar tokie šios serijos pranešimai: B. Reidzane (Ryga) kalbėjo apie slavizmų panaudojimą tyrinėjant latvių liaudies dainas, L. Balode (Ryga) nagrinėjo slavų kilmės limnonimus Latvijos TSR teritorijoje, J. Grek-Pabisowa (Lenkija) aptarė lenkų ir baltų kalbų įtaką sentikių iš Pskovo srities kalbai Lenkijoje, A. Breidakas (Daugpilis) analizavo balsių fonologinės sistemos raidą Latgalos šnektose, bendras J. Mackevič, E. Romanovič, E. Čeberuk ir E. Grinaveckienės (Minskas—Vilnius) pranešimas skirtas kai kurių baltarusių kalbos baltizmų (*акснѣ, брўнтачка, кўльшá, куцїнѣць, лáмбѣ, скў-мат, цѣмбур* ir kt.) geografijai nušviesti, M. Hasiukas (Lenkija) aptarė Seinų apylinkių lietuvių šnektos slavizmus.

Posėdyje, skirtame etnolingvistinėms problemoms, seniesiems ryšiams ir šaltiniams nagrinėti, pirmasis pranešimą skaitė istorikas J. Ochmańskis (Lenkija) tema „«Descriptio terrarum» — naujai rastas baltų istorijos šaltinis iš XIII a. antrosios pusės pradžios“. Tai 30 eilučių kodeksas, kurį paskelbęs M. L. Colker žurnale „Speculum“ 1979 m. rugsėjo mėn. numeryje (p. 712–726). Be kita ko,

jame esą tokie baltų genčių pavadinimai (originalo rašyba): *Curlandia, Zambia, Samoita, Lectovia* (= Lietuva, *Lectavi* 'lietuviai'), *Pruscia* (= Prūsija, *Prutheni* 'prūsai'), *Jetwesia* (*Jatuesi* 'jotvingiai'), srities vardas *Nalsani* 'Nalšia, Nalšėnai', karaliaus vardas *Mendogus* 'Mindaugas'. Kodekso, parašyto apie 1260 m., autorius nežinomas, bet, pranešėjo nuomone, jis negalėjęs būti nei slavas, nei vokietis.

R. Batūra (Vilnius) pranešime „Iš Dusburgo «Prūsų žemės kronikos» problematikos“ iškėlė hipotezę, jog senojo Christburgo pavadinimo *Kirsbergas, Kirsburgas* pirmasis dėmuo *Kirs-* galįs būti prūsiškas, pateikė baltiškų hidronimų su *Kulm-* (svarstydamas *Kulmo* žemės vardo kilme), Dusburgo *Romowe* lokalizavo prie Auksinės upės Nadruvoje, iškėlė bendrus pagoniško kulto elementus Nadruvoje, Žemaičiuose ir Vilniuje.

V. Martynovas (Minskas) pranešime „Vakarų baltų substratas praslavų kalboje“ stengėsi pagrįsti mintį, kad slavų kalbinė bendrystė kilusi atsiradus italikų (resp. venetų) tipo kalbos klodui ant vakarų baltų substrato. Pranešėjo tvirtinimu, net 13 iš 16 ekskliuzyviųjų prūsų-slavų izoglosų turinčios italikų-keltų orientaciją.

V. Čekmonas (Vilnius) pranešime „Baltų-slavų lingvoetniniai kontaktai ir rytų slavų arealo centrinės zonos formavimasis“ akivaizdžiai parodė, kad rusų tarmių centrinė zona esanti inovacijų šaltinis, tarp jų ir akavimo (аканье). Pastarojo reiškinių užimamo arealo lingvogeografinė analizė leidžianti tvirtinti, jog šis reiškinyss pirmiausia atsiradęs Aukštutiniame Padnepryje ir Padauguvyje ir kad iš pradžių akavimas buvęs nuoseklus, o vadinamasis disimiliacinis akavimas esąs vėlesnis, kilęs dėl bekirčio vokalizmo redukcijos.

F. Klimčukas (Minskas) pranešime „Apie slavų kalbinio elemento įsitvirtinimą dabartinėje Baltarusijos teritorijoje“ stengėsi įrodyti, kad iki krivičių, dregovičių ir radimičių genčių susiformavimo pietryčių Baltarusijoje ir artimesniuose regionuose buvusi gana

vieninga kultūrinė sritis, gyvenama baltų ir slavų kalbomis šnekėjusių žmonių, taip pat baltų-slavų bilingvų, laipsniškai pereinančių nuo baltų prie slavų kalbos.

Šiame posėdyje buvo išklaustyti dar V. Matuzovos (Maskva) pranešimas apie Dusburgo „Prūsų žemės kroniką“ kultūriniu-istoriniu aspektu ir V. Neroznako (Maskva) – apie paleobalkanų-baltų-slavų kalbines interpeliacijas.

Paskutinis posėdis skirtas tautosakai ir mitologijai. Pažymėtinas J. Laučiūtės (Leningradas) pranešimas „*Перунь, Велесъ* ir baltų-slavų problematika“. Pranešėja iškėlė fonetikos, žodžių darybos, etimologijos ir semantikos skirtumus tarp slavų *Перунь* ir baltų *Perkūno*. Pastarasis vardas nesąs susijęs su veiksmažodžiu *peřti* (veiksmažodžio vedinys turėtų tvirtagalę priesagą *-ñn-*). Slavų *Велесъ* ir baltų *vėlės* panašumą pranešėja laiko atsitiktiniu. Pripažįstant šių porų bendrumą, esą tektų slaviškus atitikmenis laikyti baltiškais skoliniais.

Šiame posėdyje dar buvo išklaustyti pranešimai: N. Tolstojaus (Maskva) „Trys apeigos: lie. *Kalādē*, ukr. *Колодій*, serb. *Бадњак*“, B. Kerbelytės (Vilnius) „Apie pasakų siužetų skolinimą“, L. Nevskajos (Maskva) „Margumo įvaizdis kalboje ir folklоре“, A. Kubulinios (Ryga) ir M. Lekomcevos (Maskva) „Morfologema ‘pienas’ I. Ziedonio poemoje“, A. Strachovo (Maskva) „Apie baltų-slavų semasiologines paraleles (vaivorykštės pavadinimai)“.

V. Toporovas (Maskva) dėl ligos konferencijoje nedalyvavo. Tačiau išleistame rinkinyje paskelbtos jo net 4 pranešimų tezės. Baltistams įdomiausios „Apie baltų pėdsakus Okos baseino hidronimijoje“. Autoriaus nuomone, Okos baseino hidronimijos baltizmai esą neabejotini, čia jų daug, atsargiausiai atrenkant galima priskaičiuoti daug dešimčių. Nemaža tokių, kurie turimi ir Dnepro baseine. Šiaip jau Okos baseino baltizmai esą ne tokie ryškūs kaip Padneprio. Čia jie labiau perdirbti slavų (rytinėje dalyje – ir suomių) negu areale į

vakarūs nuo Okos. Pagal Okos upę kažkada turėjusi slinkti iš pietvakarių į šiaurės rytus pati tolimiausia iš žinomų baltų banga rytuose. Jos pėdsakai aptinkami visur pagal Oką nuo paties aukštupio iki Maskvos žiočių ir dar kiek toliau į rytus. Tačiau tankiausias baltizmų sluoksnis esąs ne Okos aukštupyje, bet kiek šiauriau (prie Protvos ir arčiau jos). Okos aukštupio baltizmai betarpiškai pratęsia žinomą baltų arealą į rytus nuo Desnos vidupio ir aukštupio. Tezėse pateikiama per šimtą baltiškų hidronimų pavyzdžių.

Su šia tema susijusios M. Lekomcevos (Maskva) pranešimo „Dėl kai kurių galimų Pamaskvės baltizmų interpretacijos“ tezės, kuriose baltizmais linkstama laikyti Pamaskvės kaimo vardą *Межутинно*, užliejamos pievos pavadinimą *Клонецъ*, vietinio gyventojų pravarde *Котик-марготик* (dėl *-marg-*), kaimo pavadinimą ir pavardę *Самин*, apeliatyvą *ландава* ‘ilgos vežėčios be kėbulo vežioti rąstams’, taip pat oikonimus *Харино* bei *Карино* ir *Дракино*, *Воиново*, hidronimą *Блидейка*².

Konferencijoje buvo aptartos priemonės, kaip suintensyvinti baltų-slavų problematikos tyrinėjimus. Svarbiausios priimto nutarimo mintys tokios:

1. Reguliariai svarstyti įvairių mokslo centrų, kur dirbama baltų-slavų kalbotyros srityje, konferencijose aktualiąsias šios srities problemas.

2. Kelti bendrų kolektyvinių baltų-slavų problematikos tyrinėjimų (TSRS, Lenkijos, VDR ir Bulgarijos specialistų) perspektyvinio planavimo reikalą. Daugiausia orientuotis į etnogenetinės krypties darbus. Ypač svarbu parengti apibendrinamojo pobūdžio leidinį (su pastarųjų 2 dešimtmečių tyrinėjimo apžval-

² Rinkinyje paskelbė tezes dar šie tyrinėtojai: T. Civjan, V. Dybo, S. Nikolajevs, T. Sudnik (Maskva), L. Hercenbergas, F. Jeloveja (Leningradas), A. Girdenis, S. Karaliūnas, N. Vėlius (Vilnius), R. Denisova (Ryga), S. Jakovlevas ir V. Viačorka (Minskas).

ga bei bibliografija), tirti senąjį baltų-slavų bendrybių klodą (socialinę leksiką, drevininkystę bei bitininkystės terminus ir kt.), tyrinėti baltų-slavų paribio toponomastiką (sinchroniniu ir diachroniniu planu), nušviesti kalbinę situaciją bei interferencijos procesus baltų-slavų kontaktinio arealo zonoje.

3. Numatyti (iš anksto ištyrus galimybes) specialų tarptautinio bendradarbiavimo pobūdžio pasitarimą, kuriame būtų apsvarstyti tyrinėjimų planavimo klausimai (konkretūs darbų vykdytojai, redkolegija, detali programa, terminai, leidybos vieta ir kt.).

4. Kasmet leisti dabartinės apimties „Балто-славянские исследования“, koordinuojantį šios srities leidinį.

5. Atsižvelgiant į tai, jog Slavistikos ir balkanistikos instituto Struktūrinės tipologijos sektoriaus plane yra tema, skirta baltų-slavų kontaktų tyrinėjimui, prašyti Instituto direkciją imtis žygių baltų-slavų kalbotyros kadrams rengti (per Sektoriaus aspirantūrą).

6. Paremti Baltų-slavų santykių tyrinėjimo komisijos, priklausančios Tarptautiniam slavistų komitetui, iniciatyvą ir nutarimą, priimtą Kijeve IX tarptautiniame slavistų suvažiavime, jog tikslinga organizuoti baltistikos mokyklą-seminarą slavistams Vilniuje ir Rygoje.

Z. Zinkevičius

VALENTINAS KIPARSKIS

1983 m. gegužės 18 d. mirė Suomijos mokslų akademijos garbės narys, ilgametis Helsinkio universiteto profesorius Valentinas Kiparskis. Šio mokslininko netekimas skaudus smūgis Suomijos kalbotyrai, ypač slavistikai ir baltistikai.

V. Kiparskis (Kiparsky) gimė 1904 m. liepos 4 d. Peterburge. 1926 m. baigė Viborgo realinę žemdirbystės ir prekybos mokyklą (Viipurin Realikoulu, Maanviljelys- ja Kaup-palyseo). Tais pačiais metais pradėjo studijuoti Helsinkio universitete, iš pradžių romanų, vė-

liau germanų, klasikinę filologiją, sanskritą, lyginamąją kalbotyrą ir slavistiką. Jo slavistikos studijoms vadovavo žymiausias suomių slavistas ir baltistas Josepis Mikola (Mikkola). 1929 m. pabaigoje išlaikęs magistro egzaminus, kaip Čekoslovakijos stipendininkas, V. Kiparskis išvyko į Prahą. Čia 1930–1932 m. studijavo čekiškame ir vokiškame Prahos universitete. Tarp jo mokytojų buvo čia ir nemaža baltistikai nusipelnęs čekų kalbininkas Oldržičas Hujeris. Studijuodamas Prahoje, V. Kiparskis gerai susipažino su Prahos ligvistinio būrelio idėjomis.

1934 m. lapkričio 7 d. Helsinkio universitete V. Kiparskis apgynė daktaro disertaciją apie bendraslaviškus germanizmus („Die gemeinславischen Lehnwörter aus dem Germanischen“. Helsinki, 1934). Tai buvo labai vertingas tyrinėjimas, kuriame V. Kiparskis sėkmingai pritaikė didžiojo danų kalbininko Vilhelmo Tomseno (Thomsen) skolinių tyrinėjimo metodiką.

1936 m. buvo paskelbta V. Kiparskio studija „Svetimi elementai Pabaltijo vokiečių kalboje“ („Fremdes im Baltendeutsch“. – Helsinki, 1936). Šioje studijoje V. Kiparskis nagrinėjo Estijoje ir Latvijoje vartotos vokiečių kalbos ypatybes. Tyrinėti šią problemą suomių mokslininkui ypač padėjo tobulas latvių ir estų kalbų mokėjimas.

1935–1938 m. V. Kiparskis tobulinosi Rygoje, Latvijos universitete, kur klausė Janio Endzelyno, Ernsto Blesės paskaitų. Karaliaučiaus universitete jis taip pat lankė baltisto Jurgio Gerulio paskaitas.

1938 m. V. Kiparskis buvo paskirtas Helsinkio universiteto baltų ir slavų filologijos docentu.

1939 m. išleidžiamas svarbiausias V. Kiparskio baltistikos srities tyrinėjimas – didžiulė monografija „Kuršių klausimas“ („Die Kurenfrage“. – Helsinki, 1939). Šioje monografijoje autorius paskelbė visą iki tol žinomą medžiagą, kuri vienaip ar kitaip galėjo būti susijusi su šia išnykusia baltų gentimi.